

หลักฐานประกอบตัวชี้วัด

ระดับความสำเร็จของการถ่ายทอดตัวชี้วัดระดับหน่วยงาน/กลุ่มงานสู่ระดับบุคคล
รายงานสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือการถอดบทเรียนการปฏิบัติงาน
(นวัตกรรมDSPM)

หน่วยงาน.....ศูนย์อนามัยที่ 6.....

ส่วนที่ 1 สรุปผลการดำเนินงาน

กิจกรรม	จำนวน (ครั้ง)
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	1
การถอดบทเรียนการปฏิบัติงาน	1

ส่วนที่ 2 รายละเอียดการดำเนินงาน

1. ชื่อเรื่อง/กิจกรรม : แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียน “นวัตกรรม DSPM”

1.1 ประเภทกิจกรรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ การถอดบทเรียนการปฏิบัติงาน

1.2 กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วม : ผู้ถอดบทเรียน เทศบาลนครระยอง และ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำนวัตกรรม

1.3 ระยะเวลา สถานที่ : วันที่ 26 มิถุนายน 2561 ณ ห้องศูนย์วิทยบริการ ศูนย์อนามัยที่ 6

1.4 สรุปสาระสำคัญจากการจัดกิจกรรม/การถอดบทเรียน

ถอดบทเรียน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงาน และพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงาน
 ให้สามารถจัดบริการคลินิกเด็กดี และ การตรวจพัฒนาการให้ได้มาตรฐานด้วย “นวัตกรรมDSPM”
 ในวันที่ 26 มิถุนายน 2561 ณ ห้องศูนย์วิทยบริการ ศูนย์อนามัยที่ 6

ในการทำงานทุกคนก็มุ่งหวังที่จะทำงานของตนเองให้ออกมาอย่างมีคุณภาพ ดีมากที่สุด เยี่ยมที่สุด และเป็นที่ยอมรับและได้รับคำชื่นชมจากหัวหน้า เพื่อนร่วมงาน และภาคีเครือข่ายที่เราได้ทำงานด้วย วันนี้ทางศูนย์อนามัยที่ 6 ได้มีนวัตกรรมที่สามารถเป็นแบบอย่างในเรื่อง พัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงาน ให้สามารถตรวจพัฒนาการให้ได้มาตรฐาน และมีคุณภาพ

จุ่มKM. (ผู้ถอดบทเรียน) : พี่นุซมีแรงบันดาลใจอย่างไรในการจัดทำนวัตกรรม DSPM ค่ะ?
 น.ส.นุจรินทร์ พูลสวัสดิ์(พี่นุซ) :

แนวคิดการพัฒนาวัตกรรมการ (Conceptual framework) มองว่าเราสมควรจะทำอะไรขึ้นมา สิ่งที่ต้องไม่ยากให้เหมาะกับบริบทของผู้รับบริการ ซึ่งในยุคนี้นักคิดติดกับคำว่า “จะทำอะไรก็ต้องห้อยท้ายด้วย ... 4.0 กันทั้งนั้น” แต่สำหรับพี่ **พี่มองว่า “ผู้รับบริการส่วนใหญ่ในโรงพยาบาลของเราเป็นบุคคลทั่วไปที่ไม่ค่อยคุ้นกับระบบไอทีมากนัก”** ทำให้พี่ Focus ที่กลุ่มคนทั่วไปที่จะทำให้เขารู้ว่าพัฒนาการของลูกตนเองเป็นอย่างไร เรื่องของการตรวจพัฒนาการในเล่มคู่มือ DSPM ก็มีให้ตรวจพัฒนาการ(ฉบับผู้ปกครอง) แต่พี่ไม่ทราบเลยว่า เขามีแล้วนำไปใช้ไหม/ใช้เป็นหรือเปล่า? ตรวจพัฒนาการให้ลูกตนเองจากคู่มือ DSPM เป็นไหม? เนื่องจากผู้มารับบริการที่มา ส่วนใหญ่พบว่าเขาคลอมาจากที่อื่น แสดงว่าสมุดเล่มสีชมพูนั้นเขาได้รับคำแนะนำมาจากที่อื่นแน่ ๆ ส่วนความสนใจหรือความใส่ใจก็ต้องแล้วแต่ความใส่ใจของผู้ปกครอง ซึ่งอาจจะเก็บเอาไว้หรืออาจจะใช้ นั่นคือเหตุการณ์อดีตที่เราไม่สามารถจะตามรู้ได้

สำหรับผู้มารับบริการที่คลินิก Well Child ของโรงพยาบาลเราทุกคน เราเริ่มเก็บข้อมูลเสมือนเริ่มนับหนึ่งกันเลย ทุกครั้งเวลาผู้มารับบริการมาหาเรา พี่สังเกตเห็นว่าเขานำสมุดสีชมพูมาด้วย แต่**สิ่งที่พี่กลัวคือ เรื่องขาดความต่อเนื่องในเรื่องการติดตามจากผู้ปกครองในเรื่องพัฒนาการของเด็ก** สำหรับในการลงรายการฉีดวัคซีนให้เด็กจะถูกบันทึกลงในสมุดสีชมพู 2 , 4 , 6 , 9 , 12 เดือน ไล่ตามไปเรื่อย ๆ แต่สำหรับคู่มือDSPM จะเริ่มใช้เมื่อลูกอายุได้ 9 เดือน , 18 เดือน , 30 เดือน , 42 เดือน และล่าสุดปัจจุบันเริ่มตรวจพัฒนาการเด็กที่อายุ 60 เดือน เสริมขึ้นมาเป็น DSPM PLUS

นั่นคือที่มาที่ฟิคิดว่า เราจะทำอย่างไรดี ที่ทำให้ผู้มารับบริการตระหนักได้ว่า “เฮ้!!! พัฒนาการของลูกเขาเป็นอย่างไร?” หรือ พัฒนาการของลูกเขาทำไมไม่เหมือนคนอื่น? ลูกคนอื่นทำแบบนั้นแบบนี้ได้ ทำไมลูกฉันทำแบบนั้นแบบนี้ไม่ได้ แต่ลูกคนอื่น ทำไมทำได้ อย่างน้อยเขาจะเป็นเหมือนคนคัดกรองเบื้องต้นให้เราได้ เพราะขณะที่ผู้รับบริการมารับบริการที่เรานั้นเขาใช้เวลา 1 ชั่วโมง(ครบทุกกระบวนการ) ฉะนั้นเราจึงไม่อยากปล่อยเวลาและโอกาสเหล่านั้นทิ้งไป แต่จะทำอย่างไร ให้เขาเฝ้าระวังพัฒนาการของลูกตนเองด้วยวิธีการที่ง่ายขึ้น ฉะนั้นเราจึงเอากระบวนการทำงานของเรา 7 ขั้นตอน (จุดที่ 1) มาเพิ่มคุณค่า เพิ่มลูกเล่น ในกระบวนการคัดกรองขั้นนี้ ฟิคิดขึ้นเพื่อบริบทที่เป็น รพ.สต. ซึ่งมีเจ้าหน้าที่จำนวนน้อยด้วย และมองว่าผู้มารับบริการสามารถศึกษาค้นคว้าได้เอง ดูรายละเอียดได้เอง โดยมีระเบียบกติกาว่า ทุกคนที่เข้ามาใช้บริการคลินิก Well Child ที่โรงพยาบาลเราต้องปฏิบัติตามกติกาของเรา เช่น ขั้นตอนที่ 1 หยิบกระดาษ กรอกรายชื่อ , ขั้นตอนที่ 2 ชั่งน้ำหนัก , ขั้นตอนที่ 3 วัดรอบหัว รอบอก เด็ก , ขั้นตอนที่ 4 ประเมินกราฟภาวะโภชนาการ , ขั้นตอนที่ 5 หมุนวงล้อเพื่อประเมินพัฒนาการของลูกเบื้องต้น ฯลฯ ทุกขั้นตอนที่เรามีข้อปฏิบัติ/กติกาให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม ทั้งนี้เพื่อสร้างจิตสำนึก สร้างความตระหนักให้เขาเฝ้าระวัง และ ช่วยคัดกรองลูกของเขาด้วยตัวเอง และเพื่อให้เขาถามเราถ้าพบว่าลูกเขามีพัฒนาการล่าช้า แต่สำหรับเวลาเจ้าหน้าที่ประเมินนั้น เราจะไม่สามารถถามจากปากเปล่าจากผู้มารับบริการได้ เพราะทุกหัวข้อจะต้องใช้กระบวนการประเมินจากตัวเด็ก และเด็กตอบเรา ขั้นตอนเหล่านี้จะเป็นเพียง 4 ช่วงอายุที่เราให้ผู้มารับบริการทำ แต่ช่วงอายุที่มาฉีดวัคซีนนั้น เราไม่อยากปล่อยให้พลาดโอกาส ขั้นตอนเหล่านี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการให้บริการเพื่อให้มีส่วนร่วม พอทำตาม 7 ขั้นตอน(จุดที่ 1) เสร็จ ก็ให้มาพบเจ้าหน้าที่ (จุดที่ 2) เพื่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มขึ้น เพราะภายในห้องอีกหลายจุดที่ต้องพบเจ้าหน้าที่ จนถึงจุดที่เจ้าหน้าที่ตรวจพัฒนาการ(ตรวจตามช่วงอายุ) พอเราให้ผู้มารับบริการปฏิบัติตามกติกาที่วางไว้ทุกครั้ง จนปัจจุบันการทำตามกติกาที่คลินิก Well Child กำหนดไว้ ทำให้ผู้มารับบริการได้เรียนรู้ และเกิดจิตสำนึกและสร้างความตระหนักด้วยตัวเอง และเขายินดีปฏิบัติตามทุกคน เพราะเราได้อธิบายเหตุผลให้ผู้มารับบริการเข้าใจ และอยู่รอรับบริการจากเราจนครบทุกกระบวนการเลย

จุ่มKM. (ผู้ถอดบทเรียน) : พี่หนูว่าผู้มารับบริการทำไมถึงปฏิบัติตามและรอรับบริการจากเราจนจบ ครบกระบวนการ น.ส.นุจรินทร์ พูลสวัสดิ์(พี่หนู) : พี่มองว่า จริง ๆ ผู้มารับบริการเขาสามารถไปใช้บริการที่อื่น ที่เร็วกว่าที่นี่ได้ แต่สิ่งที่เขาได้รับมีความแตกต่างกัน โรงพยาบาลอื่นๆ ที่เขาไปรักษาแน่นอน เพราะที่อื่นไม่มีกระบวนการคุณภาพที่ให้ความรู้แบบคลินิกของเรา เสียงตอบรับขณะนี้กลับกลายเป็นว่า ผู้มารับบริการอยากได้กระบวนการคุณภาพแบบนี้ ซึ่งอาจจะเรียกได้ว่า เราให้ Health Literacy ตรงตามที่เขาต้องการหรือให้ความรู้ในสิ่งที่ผู้มารับบริการควรรู้และสามารถปฏิบัติตามได้อย่างง่าย จึงเรียกได้ว่า กระบวนการคุณภาพแบบนี้ “เขาทำได้” ฟิเข้าใจว่า เป็นนิมิตรหมายที่ดี พี่มีความพอใจแล้วที่ผู้มารับบริการให้การตอบรับไปในทางที่ดี 100% เพราะที่มาตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งปัจจุบันยังไม่มีใครไม่อยู่รอนะทุกคนที่มารับบริการอยู่จนครบกระบวนการเลยแล้วค่อยกลับบ้าน สังเกตจากให้รอ30นาทีหลังเด็กได้รับวัคซีน ระหว่างรอก็ให้เขามารับบริการโรงเรียนพ่อแม่ ผู้มารับบริการทุกคนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีนะ

จุ่มKM. (ผู้ถอดบทเรียน) : พี่หนูมีความภาคภูมิใจอย่างไรในการคัดกรอง DSDM ขึ้นมา? น.ส.นุจรินทร์ พูลสวัสดิ์(พี่หนู) : เรื่องพัฒนาการเป็นเรื่องที่สำคัญมาต่อเด็ก ดังนั้นนวัตกรรมขั้นนี้ที่ฟิคิดขึ้นเพื่อเอื้อและง่ายต่อผู้มารับบริการ แล้วยังอนุญาตให้เครือข่ายสามารถนำนวัตกรรมขั้นนี้ไปต่อยอดให้เกิดประโยชน์ตามบริบทของพื้นที่

จุ่มKM. (ผู้ถอดบทเรียน) : พี่นึกคิดว่า นวัตกรรมDSPM มีประโยชน์กับใครบ้าง อย่างไร?

น.ส.นุจรินทร์ พูลสวัสดิ์(พี่นุช) : พูดถึงประโยชน์แล้วพี่ขอแบ่งเป็นเรื่องการให้บริการของเจ้าหน้าที่ และประโยชน์ที่จะได้รับนะ อันดับแรกสำหรับเจ้าหน้าที่เรามองว่า นวัตกรรมตัวนี้ช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจ และตระหนักในเรื่องการเฝ้าระวังภาวะโภชนาการและพัฒนาการของลูกตนเองได้ด้วยตนเอง

จุ่มKM. (ผู้ถอดบทเรียน) : ถ้าพี่นุชมีโอกาสในการพัฒนานวัตกรรม DSPM อีกครั้ง สิ่ง พี่นุชคิดจะปรับปรุงหรือพัฒนาต่อยอดคืออะไร (What Next ?)

น.ส.นุจรินทร์ พูลสวัสดิ์(พี่นุช) : อยากปรับปรุงเรื่องตัวอักษรให้มีขนาดใหญ่กว่าเดิม เพื่อให้ผู้มารับบริการอ่านง่ายขึ้น

จุ่มKM. (ผู้ถอดบทเรียน) : การประเมินว่าเป็น นวัตกรรมใหม่ มีหลักอยู่ 3 ข้อ สิ่งที่เราคิดนั้น 1. ใหม่หรือเปล่า / เคยเห็นที่ไหนมาก่อนหรือเปล่า , 2. นำเสนอแล้ว มองเห็นภาพเป็นรูปธรรม ชัดเจน , 3. มีคุณค่า ในการใช้ประโยชน์และบอกต่อ (สิ่งที่เราคิดนั้น มีคุณค่าอะไรที่เกิดขึ้นบ้าง) หรือ สิ่งที่เราคิดนั้น มีศักยภาพคู่ควรกับคำว่า นวัตกรรม ใหม่ เราใช้หลักการ “SNIFF แปลว่า ดม” ในประเมิน พี่นุชคิดเห็นอย่างไร เริ่มจาก S = Strategy – กลยุทธ์ คือสิ่งที่เราคิดนั้น ตอบโจทย์หรือสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจของกรม ของศูนย์ หรือของหน่วยงานหรือเปล่า

น.ส.นุจรินทร์ พูลสวัสดิ์(พี่นุช) : ศูนย์อนามัยที่ 6 มีบทบาทในเรื่องการเฝ้าระวังภาวะพัฒนาการเด็กไทย

จุ่มKM. (ผู้ถอดบทเรียน) : N = Need – ความต้องการ สิ่งที่เราคิดนั้น ตรงกับความต้องการของเครือข่ายไหม มองถึงความจำเป็นที่ต้องคิดนวัตกรรม

น.ส.นุจรินทร์ พูลสวัสดิ์(พี่นุช) : ผู้มารับบริการยินดีและเต็มใจปฏิบัติการขั้นตอนการเฝ้าระวังเรื่องภาวะโภชนาการและพัฒนาการของลูกตนเองด้วยตนเอง ได้รับการตอบรับว่าใช้ง่าย

จุ่มKM. (ผู้ถอดบทเรียน) : I = Impact – ผลกระทบสิ่งที่เราคิดนั้น ใครได้ประโยชน์บ้าง หรือ สิ่งที่เราคิดนั้นใครได้ประโยชน์

น.ส.นุจรินทร์ พูลสวัสดิ์(พี่นุช) : เกิดประโยชน์กับผู้ปกครองในเรื่องการเฝ้าระวังและตรวจพัฒนาการของลูกด้วยตนเอง

จุ่มKM. (ผู้ถอดบทเรียน) : F = Feasibility – ความเป็นไปได้ สิ่งที่เราคิดนั้น ใช้ได้กับทุกที่ไหม ใช้ได้เหมาะสมไหมมีโอกาที่จะเป็นไปได้ไหมที่จะขยายผล ในระดับจังหวัด ระดับเขต

น.ส.นุจรินทร์ พูลสวัสดิ์(พี่นุช) : ได้นำไปจัดนิทรรศการที่ สสมช. , เวที Like Talk และนำเสนอและได้รับคำชมจากท่าน สธน. และ ผู้ตรวจฯ ในเวทีระดับเขตสุขภาพ ล่าสุดมีเทศบาลนครระยองมาขอดูงานและขออนุญาตนำไปต่อยอดต่อไป

จุ่มKM. (ผู้ถอดบทเรียน) : F = Felling – ความรู้สึก สิ่งที่เราคิดนั้น มันสะดวกต่อการนำไปใช้หรือปฏิบัติตามไหม เพราะถ้าสะดวก นำไปใช้ ผู้ใช้จะกลับมา ใช้อีก เราควรคำนึงถึง การใช้งานของระบบที่ง่ายต่อการใช้งานให้ได้มากที่สุด

น.ส.นุจรินทร์ พูลสวัสดิ์(พี่นุช) : พี่รู้สึกภูมิใจในสิ่งที่ตนเองคิด เพื่อให้ผู้ปกครองได้เฝ้าระวังและช่วยคัดกรองพัฒนาการของเด็กในเบื้องต้น

“นวัตกรรม DSPM” เลื่องชื่อ ระเบิดไกล

วันที่ 26 มิถุนายน 2561 ศูนย์อนามัยที่ 6 ต้อนรับคณะศึกษาดูงานจากศูนย์บริการสาธารณสุข จากเทศบาลนครระยอง เข้มชม รพ.ส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 6 ในการศึกษาดูงานครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงาน และ พัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงาน ให้สามารถจัดบริการคลินิกเด็กดี และการตรวจพัฒนาการ ให้ได้มาตรฐาน และมีคุณภาพที่ดีโดยใช้ “นวัตกรรม(DSPM)”